

Sid 2 | **LEDAREN:** För att stöda frivilliga i församlingen krävs en förändring i kyrkans strukturer. Det är en uppgift i klass med vårdreformen.

Talande tystnad

Sidan 2

TORSDAG 4 JULI. NR 27/2013

Masunaran berättar i Oravais

Sidan 6

Match med Peter Nyman

Sidan 15

Seg konflikt om prästgårdens hyra i Saltvik

Vad är en rimlig hyra för en ensam kyrkoherde i en stor, herrgårdsliknande prästgård?

Hyreskonflikten I Saltvik har pågått i ett år. Nu ska den upp i förvaltningsdomstolen. **SIDAN 4**

Tro, hopp och gemenskap

Sidan 8

Sarah Kelly gjorde musik av sin smärta

Sidan 14

Sommargästerna bänkar sig i kyrkan

Sidan 5

Miljötivist om hundraårig gravgårdsmylla

Sidan 4

LEDARE ROLF AF HÄLLSTRÖM

Kyrkans kommunalfälla

KP Vi finländare är vana vid att ligga i topp i frågor gällande grundskola och pressfrihet. Därför är det en pinsam överraskning att inse att begrepp som "vårdkö" är en finländsk specialitet och att det runt om i världen inte alls är regel att hälsovården ska ske i kommunal regi.

Att strukturera om kommunerna så att de bland annat bättre kan eliminera vårdköerna har visat sig vara en delikat uppgift. Den som lusläst regeringsprogrammet inser att det innehåller så pass motstridiga önskemål att den insatta expertisen som gjort sitt bästa inte kunnat annat än gå bet på uppgiften. Regeringen har visserligen nått fram till en kompromiss men risken för gjutfel är överhängande.

DESSVÄRRE SPILLER dröjsmålen och gjutfelen över också på kyrkan. Projektet Samfällighet 2015 som ska ge kyrkan de stora effektiva enheterna har gått i stå. Samfälligheterna är smarta lösningar när det gäller begravningsplatser och fastigheter men att bygga upp församlingssamfundet för levande är svårare. En ofta framförd tanke är att kyrkan då kommer att behöva frivilliga insatser i långt högre grad än nu.

Inom sjukvården skulle patientens möjlighet att själv få välja sin läkare betyda mycket men den kommunalt styrda administrationen står i vägen. Ska de som i framtiden vill göra en frivillig insats i kyrkan också få välja i vilken församling de gör sin insats? I dag går det inte.

Alltsedan uppbörden av de kyrkliga inkomsterna lästes vid kommunalskatten för över hundra år sedan har församlingarna kunnat anställa mer personal i takt med välfärden. Att ställa om den nuvarande kyrkliga personalstrukturen från att vara själva "församlingen" till att i första hand stöda frivilliga är en uppgift i samma klass som omställningen inom vården.

DET FINNS en stor frivillig resurs i de väckelserörelser som fortfarande verkar inom vår kyrkas ram, men de kräver utrymme för sina egna teologiska tolkningar. Den gammallaes-tadianska rörelsen är stor och fungerar i praktiken som en egen kyrka och den lutherska kyrkan får spela rollen som ett kyrkministerium.

Missionsprovinsen med sina teologiska anor från 1600-talets ortodoxi rymmer däremot inte i vår kyrka och visas som bäst på dörren. De lokala gemenskaperna har bara en anställd präst, hyr in sig för några timmar i en frikyrka och har de övriga uppgifterna kring gudstjänsten organiserade som en medlemspool.

Man kan avvisa de trettio gudstjänstgemenskaperna som en marginell företeelse men det intressanta är att de uppfyller de krav som sociologen Thomas Rosenberg efterlyser i ett tidigare Inkast i denna tidning. "En kyrka som lever som den lär och som består av verkliga gemenskaper där handlingen står i centrum." "Det är vad vi gör som är det centrala, inte det vi säger. Och det tillsammans, i levande församlingar."

"Ska de som i framtiden vill göra en frivillig insats i kyrkan också få välja i vilken församling de gör sin insats?"

PROFILEN: ÅSA WESTERLUND

"I ett samtal omgivet av tystnad får orden större betydelse."

Det fina med ingenting

Retreatgården Snoan är det närmaste man kan komma ett kloster i Svenskfinland. Det bästa är långsamheten och tystnaden, säger retreatvärden Åsa Westerlund.

TEXT OCH FOTO: ROLF AF HÄLLSTRÖM

– Här skulle jag passa in, minns kantor **Åsa Westerlund** att hon tänkte när hon lockats till sin första retreat år 1984. Besöken blev flera, inte varje år men nästan, berättar retreatgården Snoans gästbok.

Steg för steg har hon gått in i retreatrörelsen. Först som retreatledare, sedan som styrelsemedlem i retreatstiftelsen. En höst redde hon upp retreatgårdens bibliotek. Sedan tretton år tillbaka är hon retreatvärd på Snoan, det varsamt upprustade torpet på Hangöudd med kapell och gästrum i en tidigare ekonomibyggnad.

En retreatgård är inte vilket hus som helst. Där finns en rofylldhet som slår emot besökaren.

– Folk som kommer hit inser att det finns någonting redan i väggarna som riktar tankarna bort från vardagen.

Att vika sig tid för ett tyst veckoslut på en retreatgård brukar vara en lång process för de flesta.

– Det kan ta tio år, säger hon. Det finns så många "viktiga saker" som kommer före.

Som ett kloster – nästan

Det är kaffedags. Gräsmattan är välklippt, solen skiner på meditationsstigen som slingrar mellan byggnader och buskar, rosenbuskarna blommar. I torpköket berättar Westerlund om hur retreaten med intryck från den engelska kyrkan i England fått en form

som fungerar i det samhälle som är vårt.

Retreaten följer en klar dygnsrytm, med morgonmessa och bestämda gemensamma tideböner. Klosters munkar och nunnor var förtrodda med bönemiljön, dagens besökare kan behöva handledning för sin meditation.

Retreatvärden är både ensam och inte i sitt jobb. Westerlunds närmaste medarbetare är huskaplanen **Elsa Tenhonen**. Varje retreat har en egen ledare, oftast teologer från olika håll i stiftet men också från Sverige. Dessutom finns en timanställd kokerska plus en skara på närmare 40 "husfolk" som rycker in med det praktiska som behövs på varje retreat: duka, diska och tända ljus.

– De frivilliga vet att stället inte fungerar utan deras insats och den vetenskapen tror jag är viktig, säger Westerlund.

En andlig miljörelse

Tretton är och ett par dussin retreatper år betyder flera hundra retreatper. De flesta över ett veckoslut, men också dagsretreater och retreatper på åtta dagar förekommer.

Det är det inre livets miljörelse, funderar hon. Tystnaden är en viktig ingrediens. Den ger utrymme för alla, både verbalt kunniga liksom blyga och försagda. Allt jämförande är borta.

Folk spanner sig ofta för tystnaden. Jo, en retreat är tyst i den meningen att man inte pratar med andra deltagare.

Men retreatledaren talar, man sjunger tidebönerna, det är musik vid måltiderna och det går att ha enskilt samtal med retreatledaren.

– I ett samtal omgivet av tystnad får orden större betydelse.

Långsamheten är kanske det hon själv uppskattar mest.

– Tillväxt och mognad, det går aldrig fort.

Att göra och att vara

Hon jämför ytligheten och det hektiska i dagens samhälle med nedsmutningen av miljön. Retreaten med sin tystnad är en motström till det hektiska tempot i världen.

Tyvärr är det här med motrörelse långt ifrån självklart för våra försam-

KYRKPRESSEN KONTAKTA REDAKTIONEN

Ansvarig chefredaktör
May Wikström
tfn (09) 612 615 33/
040 153 0313
may.wikstrom@kyrkpressen.fi

Redaktion i Helsingfors
Sandvikskajen 13
00180 Helsingfors
Tfn (09) 612 615 49
Fax (09) 278 4138

E-post: redaktionen@kyrkpressen.fi

Redaktion i Österbotten
Norrmalmgatan 21 A
68600 Jakobstad
gsm 050 585 6460

Redaktörer:
e-post:
fornamn.efternamn@kyrkpressen.fi

Rolf af Hällström
tfn (09) 612 615 53

Sara Ekstrand
tfn (09) 612 615 54

Johan Myrskog
tfn (09) 612 615 52

Johan Sandberg
(Österbotten)
gsm 050 585 6460

Sofia Torvalds
tfn (09) 612 615 49

Webbredaktör:
webred@kyrkpressen.fi

Layout:
Malin Aho

Utgivare:
Fontana Media Ab

Bank:
Sampo
IBAN: FI34 8000
13011585 40
BIC: DABAFIHH

Paradbild:
Sara Ekstrand

Tryck:
Botnia Print,
Karleby

KYRKPRESSEN ANNONSINFORMATION

Annonsredaktör:
Erika Rönngård
tfn (09) 612 615 50,
annons@kyrkpressen.fi

Annonspriser:
Färg 2,05 €/spmm
Svart-vit 1,65 €/spmm
Moms 24% tillkommer
Radannonser:
4,50 €/rad inkl. moms.

Familjeannonser:
1 €/spmm inkl. moms.
Lämna in din annons utan extra kostnader

via annonsverktyget på www.kyrkpressen.fi! För familje- och radannonser per telefon, mejl eller post tillkommer 5 euro i serviceavgift. Kyrkpressen utkommer normalt på torsdagar och inlämning av annonser sker senast torsdag veckan före.

För mera detaljer se mediekortet www.kyrkpressen.fi

Annonsförsäljning:
fornamn.efternamn@kyrkpressen.fi

Björn Sten,
gsm 0400 012 390

Leif Westerling,
gsm 050 329 4444,
fax (09) 278 4138

Jonny Åstrand,
tfn (06) 347 0608,
gsm 0500 924 528,
fax (06) 347 1018

Prenumerationer och adressändringar:
tfn (09) 612 615 50,
prenumerat@kyrkpressen.fi.

Adressändring sker automatiskt via din församling då du gör flyttanmälan. Om du har prenumererat via Kyrkpressen kontaktar du oss.

Prenumerationspriser:
Finland & Norden 69 €
Utlandet 84 €

lingar. Westerlund säger att församlingarna är verksamhetsinriktade och att marknads ekonomin i hög grad styr också vår kyrka. Det gäller att åstadkomma synliga och mätbara resultat.

”Vi ska gå ut där folk är” har blivit något av ett slagord i församlingarna. Men vad är det vi går ut med? Om vi inte ger oss tid att reflektera kring den frågan blir församlingen en producent bland andra på en marknad.

– Att komma på retreat är ju totalt onyttigt, tillspetsar hon. Man gör ingenting. Och det är inte heller meningen.

Det gäller att våga tro att vårt värde inte ligger i det vi håller på med. Identiteten finns i dig själv och inte i vad du gör.

SNOAN LIGGER avskilt men inte långt borta. Buss och tåg är på gångavstånd, till grannarna hör lustigt nog det militära övningsområdet Syndalen och stålindustrierna i Lappvik.

– Jag tror jag lärt mig någonting om enkelhet och mycket om tystnad. Min respekt för andra människor har vuxit. Och jag tror att Snoan har hjälpt mig att allt mera vara den jag är, att använda mina gåvor och acceptera mina gränser, säger Westerlund.

Retreaten sitter i tiden

Också retreaten utvecklas. Det finns retreaten där vägledningen får mera plats och fördjupar frågan ”Vad är det att leva ett kristet liv?”. Ett vanligt veckoslut är trots allt kort. Därför erbjuder Snoan sedan några år också åttadagars retreaten.

– Två, tre dagar går åt till att landa. Först sedan är det dags att gå på djupet och växa till. Det är då det kan bli spän-

nande, säger Westerlund. Man mediterar fyra timmar dagligen över bibeltexter man fått av sin vägledare. Pejlar sedan tillsammans med vägledaren: vad har mött mig?

Intressant nog sitter den längre retreaten bra i vårt individualistiska samhälle.

– Man vandrar sin egen väg, funderar över sina egna beslut och sin egen plats. Tio människor håller på med helt olika saker sida vid sida.

Hon har själv erfarenhet av en sådan retreat.

– Något vilohem är det inte, man är fullt sysselsatt. Ändå är det vilsamt. Man vet precis vad man ska göra, säger hon om processen som ibland kan vara nog så tuff.

ÅSA WESTERLUND

RETREATVÄRD PÅ RETREATGÅRDEN SNOAN I LAPPVIK, BOSATT I EKENÄS.

TIDIGARE LÅNGVARIG KANTOR I INGÅ FÖRSAMLING.

GILLAR ATT VÄVA TRASMATTOR.

RETREATGÅRDEN ADMINISTRERAS AV STIFTSGÅRDEN LÄRKKULLA.

Följ med sommarens skriftskolor

SKRIBA. Nu kan du följa med sommarens skriftskolläger från olika håll i Svenskfinland. På Facebooksidan Skriba2013 i Borgå stift och på Instagramkontot @Skriba2013 publiceras bilder från skribaläger runt om i Svenskfinland. Fotona är tagna av konfirmanderna själva.

Det är ungdomsarbetsledare **Daniel Jakobsson** som

DEN SOM inte får vara med om ett skriftskolläger själv kan följa med dem på nätet.

ansvarar för kontot.

– Skriba2013 på Instagram blev inspirerat av att Svenska kyrkan lånar ut sitt officiella Instagramkonto till medlemmar en vecka åt gången. Att ge medlemmarna ansvaret för vil-

ken bild som ges av kyrkan är en ljuvlig och modig idé, säger han.

En annan tanke med projektet var att också andra än de som deltar i sommarens läger skulle få njuta av lägerlivet.

– Vi som är på skriba under sommaren vet hur många oändligt vackra ögonblick som utspelar sig hela tiden.

Enkönad vigsel inte för laestadianer

STORMÖTE. Finlands största väckelserörelse, gammellaestadianerna, ser inte homosexuell dragning som synd, men nog relationerna som bygger på dragningen.

Då 80 000 gammellaestadianer samlades till stormöte i Pudasjärvi på veckoslutet oroade sig dess ledare över att äktenskapet som ett livslångt förbund mellan en man och en kvinna hål-

lar på att smulas sönder. Ifall det könsneutrala äktenskapet godkänns vill rörelsen ha ett för kyrkan bindande undantag som ger präster rätt att av samvets skull få vägra välsigna och viga homosexuella par.

– Vi skulle bli tvungna att välsigna sådant som för oss skulle kännas oerhört svårt, sade prästen och styrelsemedlemmen **Viljo Juntunen**.

3 FRÅGOR OM

Ingåkompost

I över hundra år har kyrkogårdsarbetarna runt kyrkan i Ingå tippat hopräfsade löv på åbranten mot Ingå å för att komposteras. För tjugo år sedan fanns det båtbygggar nära kyrkan. I dag avgränsar trafikbron den prydligt utbyggda småbåtshamnen från Ingå ås övre lopp som fått växa igen till en grön djungel.

På andra sidan ån finns en välvårdad spontanidrottsplats med bland annat skateboardanläggning och beachvolleyplan, sponsrade av Aktia och Lions. I själva åbranten finns en enkel amfiteater och från dess scen kan man skymta komposthögen på andra stranden.

Ingåbor som kan läget satte förväningens finger i häpnadens mun när lokalbladet Västra Nyland på paradplats meddelade att Ingå församlingen ålagt vite om 10 000 euro plus 1 000 för varje extra månad som den tillståndslösa komposten finns kvar.

Är det vanligt med vite, miljö- och byggnadsnämndens ordförande Jorma Laiho?

– Tjänstemännen har påpekat om saken för församlingen redan för tio-femton år sedan. Nämnden har inte fått något svar av församlingens beslutande organ.

– Det händer nästan vid varje sammanträde att vi beslutar om vite. Folk vaknar upp i sista minuten.

Förslaget om att ålägga vite togs bort efter omröstning.

Gäller frågan centumparkplanen i Ingå?

– Nej, den omfattar inte området kring kyrkan.

Församlingen har meddelat att den kommer att ta bort komposten och erbjuder också allmänheten att avhämta kompostmull. Räcker det?

– Det är värdefull mylla men fråga om stora mängder, upp till hundratal lass.

– Det finns tid till den 10 augusti. Sedan tar vi ställning till frågan på nytt.

• ROLF AF HÄLLSTRÖM

Lång hyrestvist i Saltvik

HYRESTVIST. Kyrkoherden i Saltvik bor i en stor, herrgårdslignande prästgård. Men hur mycket hyra ska han betala? Tvisten ska upp i domstol.

TEXT: SOFIA TORVALDS

För några veckor sedan skrev Kyrkpressen att kyrkorådet i Saltvik fattat beslut om att ge upp kyrkoherdens boendeskyldighet. Enligt **Hans Holmlund**, medlem i kyrkofullmäktige i Saltvik, fattades beslutet för att man ville ge kyrkoherden alternativ vad gäller bostadsansskaffning.

Men Saltviksherden **Peter Blumenthal** vill bo i prästgården.

– Kyrkpressen gav helt felaktigt bilden att boendeskyldigheten i Saltviks prästgård skulle vara upphävd. Men boendeplikten är ingen spelknapp man kan flytta på efter godtycke. Enligt prästförbundets jurist handlar det om primära anställningsvillkor, säger han.

Blumenthal påminner om att då han sökte tjänsten stod det i annonserna att tjänsten är förenad med boendeskyldighet i prästgården.

– Skulle församlingen göra misstaget att mot prästens vilja anhålla om att domkapitlet ska upphäva boendeplikten kan det liknas vid bedrägligt förfarande, säger Blumenthal.

Kyrkofullmäktigeordförande **Peter Lindbäck** bekräftar Blumenthals tolkning. Boendeskyldigheten upphävs först för följande Saltviksherde.

– Det handlar om ett missförstånd: det är självklart att församlingen inte kan upphäva boendeskyldigheten för den sittande kyrkoherdens del. Ifall han inte vill bo kvar kan han anhålla om personlig befrielse från boendeskyldighet.

Vill hyra bara en del

Ett problem med prästgården kvarstår – en tvist om hyran. Kyrkoherde Peter Blumenthal vill gärna bo i den vackra prästgården i Saltvik, men han vill inte betala hyra för hela huset – flera hundra kvadratmeter.

PETER BLUMENTHAL trivs i prästgården i Saltvik och vill gärna bo kvar. Men han vill hyra en rimlig boendeyta. FOTO: ERKKI SANTAMALA

PETER LINDBÄCK påminner om att prästgården är svår att dela upp. FOTO: KP-ARKIV/LINDA FONTELL

– Det brukar gå till så att församlingen i samråd med tjänsteinnehavaren kommer överens om en rimlig boendeyta att hyra. För en ensamstående präst rekommenderar Prästförbundet max 90 kvadratmeter.

Blumenthal har meddelat att han inte har behov av prästgårdens övre våning och att han kan tänka sig att i samråd med kyrkorådet söka lämpliga hyresgäster för den våningen.

Peter Lindbäck säger att det är svårt att dela upp

prästgården så att kyrkoherden enbart skulle använda en del av lägenheten – framför allt med tanke på hur bostaden är disponerad och med tanke på om följande kyrkoherde vill hyra hela bostaden.

Blumenthal i sin tur ser att det endast skulle handla om att sätta in en mellanvägg mellan husets båda ingångar.

Lindbäck berättar att kyrkorådet dagen innan Peter Blumenthal utnämndes slog fast en hyra för den kom-

mande kyrkoherden: 1074 euro per månad för en nyrenoverad prästgård. Den hyran var uträknad med hjälp av jämförelser med andra hyresobjekt i omgivningen, bland annat kommunens bostäder för äldreboende. Blumenthal har konsekvent betalat 660 euro per månad, den summa han betalade medan renoveringen fortfarande pågick. Den tvisten – framför allt den formella beslutsgången då kyrkorådet fastställde hyran – ska nu prövas av förvaltningsdomstolen i Helsingfors.

Enligt Blumenthal kunde den tvisten lätt ha undvikits om hyressättningen hade meddelats när tjänsten utlystes.

– Det är knappast möjligt att höja hyran med 200 procent. Enligt skatteverket har våningen inte genomgått en sådan grundsanering som skulle berättiga en höjning av skattevärdet, och det är enligt skattevärdet hyran för kyrkans tjänstebostäder ska fastställas.

Han menar också att tvisten i förvaltningsdomstolen primärt handlar om att fastställa en rättvis hyresnivå.

Samarbetsproblem

Undersenaste kyrkorådsmöte fattade kyrkorådet i Saltvik beslut om att tillkalla en förlikningsman som kunde medla i hyrestvisten mellan kyrkoherden och församlingen, meddelar Blumenthal.

– Tanken med att inkalla en förlikningsman är att frågan inte skulle behöva gå den långa rättsvägen – det är knappast någon intresserad av.

Enligt Lindbäck beslöt kyrkorådet att församlingen först måste invänta förvaltningsdomstolens beslut beträffande de formella handläggningen av hyresfrågan.

Församlingen i Saltvik kämpar dessutom med samarbetsproblem. På sitt möte i augusti ska domkapitlet behandla en anmälan om det inflammerade läget i församlingen.

– På vårt senaste församlingsrådsmöte fattade vi beslut om att tillkalla en stiftskonsult för att handläda i personalfrågor, säger Blumenthal.

FÖRSAMLINGSFUSION PEDERSÖRENEJDEN

Fusion lagd på is

Jakobstads svenska, Pedersöre, Esse och Purmo församlingar har avbrutit diskussionerna om en samgång.

De förtroendevalda vill invänta kyrkomötets beslut om samfälligheter-

nas framtid. Enligt förslag från kyrkomötet ska alla församlingar i framtiden komma att tillhöra en samfällighet.

Församlingarna som redan nu bildar gemensam samfällighet tillsammans med Jakobstads finska har diskuterat en samgång i sju år.

Enligt de två modellerna man diskuterat bildar antingen alla fyra en gemensam församling eller så stannar Jakobstads svenska utanför.

Planerna har mött motstånd i synnerhet i Purmo med 1 200 och Esse med knappt 3 000 församlingsmedlemmar.

KYRKOPOLITIK BRÅK

Nyckeltvist

I skånska Stenestad har en konflikt kring kyrkans nyckel engagerat hela byn, skriver Dagen.

Bråket fick sin början för två år sedan efter att församlingsbon **Sixten Delin** tvingats lämna tillbaka kyrkans nyckel till pastorsexpeditionen. Delin har

i 20 års tid gett gratis guidade rundturer för busslaster av turister men intresset har svalnat sedan tillgången till nyckeln begränsats. Tidigare förvarade Delin nyckeln hemma hos sig.

Enligt kyrkorådets ordförande **Margareta Stenström** handlar det om en säkerhetsåtgärd att samla alla

nycklar på ett ställe.

För att få rätt i nyckelkonflikten och visa att guidningen är viktig för bygden har Delin tillsammans med 25 andra bybor samlat ihop en lista över personer som kan dederas till kyrkofullmäktige senare i höst.

HÄR PÅ Café Salteriet på Björkö ordnar församlingen gudstjänster under sommaren. FOTO: PRIVAT

På gudstjänsten ses gamla bekanta

SOMMARGÄSTER. Skär-
gårdsorternas befolkning
ökar explosionsartat
på sommaren. Det syns
också i församlingarna.

TEXT: JOHAN MYRSKOG

Befolkningen i Bromarv ökar mycket under sommaren. Församlingens normala medlemsantal mångdubblas under semestrarna då sommargästerna intar Bromarv.

– Man märker det ganska tydligt också i kyrkan, säger tf kyrkoherde **Anders Lindström**.

– Det är ingen dramatisk

”Jag tror att det generellt är lite fler gudstjänstbesökare på sommaren i Finland.”

Volmar Björkholm

ökning på gudstjänsterna men en liten sådan.

Lindström funderar på att församlingen kunde ordna mera program under sommaren. Kyrkan ligger precis vid sommartorget och gästhamnen och där rör sig ofta mycket människor.

– Mera kunde man göra. Det är trevligt med så mycket folk.

Midsummarmusik

Bror-Axel Wiklund har varit sommargäst i Bromarv sedan 1974. Han kommer från Karleby men är bosatt i Sverige sedan länge. Att antalet gudstjänstbesökare skulle öka under sommaren är han inte helt beredd att skriva under.

– Det har varit ganska tunt i kyrkan de senaste somrarna vilket gör att det inte riktigt känns som att man får någon vidare stark gemenskap, säger han.

Wiklund har varit missionär i Tanzania och går i kyrkan så ofta han bara kan. Den rutinen förändras inte på grund av årstid eller plats.

– Både på vintern och på sommaren strävar jag efter att gå på gudstjänst varje söndag.

På midsommaren samlas människor kring Bromarv kyrka för att sjunga – en tradition som funnits så länge någon kan minnas.

– Det ordnas också några välbesökta konserter av bland annat **Gottfrid Gräsbecks** familj, säger Wiklund.

Gottfrid Gräsbeck ledde Brahe djäknar under många år.

– Då är kyrkan alltid fullsatt.

Friluftsgudstjänst

– I Replot dyker det upp en hel del fler människor på sommargudstjänsterna, berättar församlingens kaplan **Henrik Östman**.

– Vi ordnar sommargudstjänster på café Salteriet på Björkö. Dit brukar det komma betydligt fler människor än vanligt.

På stället finns gamla fisknät och det har en fin utsikt över havet.

– Till Salteriet brukar det

komma människor från olika håll, någon gång har det kommit folk ända från Jakobstad, berättar Östman och tillägger att det är lätt för dem som har båt att ta sig dit.

Volmar Björkholm brukar vara sommargäst i Replot och han besöker kyrkan ungefär lika ofta som hemma i Sverige.

– Men i Finland träffar man gamla bekanta som man inte har sett på länge vilket är trevligt, säger Björkholm.

Björkholm tycker att det brukar var lite fler gudstjänstbesökare i Sverige.

– Men jag tror att det generellt är lite fler gudstjänstbesökare på sommaren i Finland.

En orsak till det här är enligt Björkholm att gudstjänsten är en naturlig samlingsplats för människor som inte träffats på länge.

– Folk känner att de vill återuppliva minnen med gamla bekanta. Framförallt gudstjänsterna på Salteriet lockar många människor. Det är ett fint ställe, säger Björkholm.

Stiftsdagarna blickar bakåt och framåt

STIFTSDAGAR. Då Borgå stift firar 90-årsjubileum i november hoppas biskopen på livlig diskussion och stor upplutning.

TEXT: JOHAN SANDBERG

Jubileet firas då biskop **Björn Vikström** bjuder in till stiftsdagar i Borgå den 15–17 november. Det är andra gången stiftet samlas till stiftsdagar. De första stiftsdagarna ordnades i Jakobstad när **Gustav Björkstrand** var biskop.

– Stiftsdagarna är till sitt upplägg lika kyrkodagarna, säger biskopen. Skillnaden är att domkapitlet är med om att ordna stiftsdagarna medan kyrkodagarna ordnas av KCSA, Kyrkostyrelsens svenska avdelning. Stiftsdagarna nämns också i kyrkoordinationen medan kyrkodagarna inte gör det.

I och med att det gått nitio år sedan Borgå stift bildades kommer stiftsdagarna att blicka både bakåt och framåt.

– Det var ingen självklarhet att vi skulle få ett svenskt stift för 90 år sedan, säger Vikström. Men med facit på hand kan vi konstatera att det var ett bra beslut. Det är viktigt att man har en intresseorganisation och aktör som tillvaratar de finlands-svenska intressena.

Även om stiftet är brokigt ser biskopen trots allt en vilja att verka i samförstånd.

– Så länge det finns en

respekt för att vi har olika sätt att uttrycka vår tro är mångafalden en rikedom. De teologiska tvistefrågorna är inget som dominerar på församlingsplanet. Om de frågorna sedan är ett postmodernt fenomen eller om de alltid funnits är något som vi kunde diskutera under stiftsdagarna.

Stiftsdagarna är öppna för alla intresserade. Björn Vikström hoppas nu att alla församlingar sänder representanter till dagarna, antingen anställda eller lekmän. Man kan också titta in för att delta i vissa programpunkter. För seminarierna krävs anmälningar. Vikström räknar med mellan 300 och 400 deltagare.

Dagarnas huvudtalare är den katolska professorn **Werner Jeanrond** som för tillfället är rektor för St Bennet's Hall i Oxford och pastor **Liselotte J Andersson** från Eumeniakyrkan i Sverige.

– Jag hoppas på en livlig upplutning, säger biskopen.

STIFTSDAGARNA

• **Borgå den 15–17 november 2013.**

• **Temat är Vägskäl.**

• **I programmet** ingår bland annat stumfilmen *Körkarlen* från 1921, seminarier och festmässor.

• **Mera information** på borgastiftet.fi/stiftsdagar.

LOCUS
www.locus.fi

**STOR EFTERFRÅGAN
PÅ HYRESLÄGENHETER**

1000-tals nöjda kunder kan inte ha fyllt
Vi står till Er tjänst under hela hyrestiden.

Förmedling med omtanke sedan 1993

Oy N&N Locus Ab Aif (A)
Smedgatan 13, 00150 Helsingfors
tel. (09) 17 17 44, fax. (09) 17 00 45
locus@locus.fi, www.locus.fi

POLITIK KRISTNA

Att visa omvärlden att kristna kan arbeta tillsammans även om åsikterna i konkreta samhällsfrågor går i sär är positivt.

Elisabeth Sandlund i Dagen inför Almedalsveckan i Visby.

ENGLAND NEDSKÄRNINGAR

Färre sjukhuspräster

Fyra av tio sjukhus i England har minskat antalet sjukhuspräster till följd av nedskärningar, rapporterar BBC.

Kritiska röster säger att prästernas tjänster är slöseri med pengar. Före-

språkare menar ändå att prästerna utgör en viktig del av patienternas vård.

– Man kan inte lita på att volontärer ska komma mitt i natten för att be med sjuka och döende patienter. Det måste vara någon som är van vid sjukhusmiljön och är en del av personalen, sä-

ger **Mark Burleigh**, pastor på universitetssjukhuset i Leicester. Hans arbetstimmar har minskat med en tredjedel de senaste fem åren.

I Finland finns 130 sjukhuspräster. De verkar som en del av sjukhusens personal men är i kyrkans tjänst.

KING TOURS

Resor i höst

Jordanien 29.9-6.10

Israel "Nice Price" 22-29.9

Israel Trilogi 5-14.11

Jul i Betlehem 22-29.12

Resor till bibliska platser med arkeologen R. Holmgren
Skräddarsydd grupp, konferens och församlingsresor

Mer info på www.kingtours.se eller kontakta
Sales manager i Finland Stina Lindgård
stina.lindgard@kingtours.se eller 0400 438854

ELLIPS

Skribakultur

Under sommarmånaderna är det full fart framåt på våra lägergårdar när tusentals tonåringar leker vilda strandlekar och rabblar trosbekännelsen utan och innan. Minnena från ett skriftskolläger är lika många som antalet konfirmander. Men två läger kan se totalt olika ut beroende på vilken församling som står värd.

En vecka på ett finskspråkigt läger bland insjöarna i Jyväskylä fick mig att höja på ögonbrynen mer än en gång. I ett ögonblick av naivitet tänkte jag att alla läger ganska långt följer samma modell. Men när jag storögt frågade prästen varför inga sånger är skrivna på engelska möttes jag av ett oförstående ansikte. Och inte på grund av språkbarriären. Prästen tyckte i sin tur att det var ytterst märkligt att jag själv inte kände igen en enda av de sånger som finns i deras sångbok. Än mindre de finska psalmerna. Plötsligt var jag en främling i mitt eget land.

Aven om det handlar om samma kyrka och samma innehåll så har traditionerna gått olika vägar. Församlingarna sätter sin egen prägel på lägrets form och resultatet blir ganska annorlunda. Några väljer att sjunga alla sånger på sitt modersmål för att innebörden då blir tydligast, andra väljer mångsidigheten med sånger på olika språk. Men olikheter läger emellan återfinns även i tankesätt, valet av lekar och blandningen av allvar och humor.

Att vidga vyerna har påmint mig om vilken fin skribatradition vi har i Borgå stift. Entusiastiska ledare innesluter alla i en grupp och gör en lägervecka till något speciellt. Och genom att hämta inspiration från varandra riskerar vi inte att de traditionella modellerna blir för bekväma. För det är upplevelser utöver det vanliga som gör att minnena hos konfirmanderna blir mycket mera levande.

■ SARA EKSTRAND

De starka kvinnorna träder fram i Oravais

SOMMARTEATER. Om livet på fabriksområdet på tjuugo- och trettio-talet handlar sommarens pjäs Lumpänglar på Oravais Teater. Eftersom det var väckelsetider har pjäsen också en andlig dimension – även om den inte dominerar.

TEXT OCH FOTO: JOHAN SANDBERG

– Från den tiden finns det mycket att plocka ut från historien, säger manusförfattaren och regissören **Annika Åman**.

Det var spänningar inom landet efter inbördeskriget och de socialistiska föreningarna förbjöds. Det var förbudstiden, Lapporörelsen och Amerikaänkor. På tjugotalet kom en religiös väckelse då baptisterna och Evangeliska Unga fick fotfäste på fabriksområdet.

Men det är ändå inte den nationella historien som varit Annika Åmans främsta inspirationskälla. Källan är en bok hon fann i sina föräldrars bokhylla för tre år sedan.

– Det var boken *Masunaran* som **Elise Kulla** tagit initiativ till och Virgosektionen i Oravais hembygdsförening gett ut år 1996. Jag blev helt uppslukad av berättelserna och livsödena i boken. Det var både glädje och sorg. Jag kände att det här måste vi berätta om på Oravais Teater. Det är vår skyldighet.

Via boken och Annika Åmans minnesbilder från sin egen uppväxt har platserna och människorna fått liv.

– Jag har vuxit upp på fabriksområdet i Oravais. Mina föräldrar är inflyttade och jag har ingen personlig koppling till textilfabriken. Men som barn cyklade jag nästan varje kväll till Masuunin.

Det är så fabriksområdet i Oravais kallas. På kartorna står det Masugnen efter den masugn som restes där för järntillverkningen på 1700-talet.

– När jag växte upp fanns ännu några övergivna arbetarbostäder kvar. Dem utforskade vi för vi sökte ju lite spänning i tillvaron.

Det andliga hör också till Annika Åmans barndom.

– Jag har rötter i Evangeliföreningen både från min mammas och pappas sida. Jag har vuxit upp i ett kristet sammanhang och jag har tillbringat mycket av barndomen på läger på Klippan.

Namnet på pjäsen har Annika Åman lånat ur en av Elise Kullas dikter, *Lumpänglar*.

– I Jakobstad fanns tobaksfabriken och tobaksänglarna och i Vasa bomullsfabriken och bomullsänglarna. Titeln var självskriven.

Hon beskriver pjäsen som kvinnornas. Det är dem hon velat lyfta fram. De kvinnliga arbetarna dominerade på fabriksområdet. Där fanns unga kvinnor, ogifta kvinnor och Amerikaänkor. Där fanns också många barn.

– Det kvinnliga perspektivet har vuxit fram under processen. Jag märker att jag skrivit långt utgående från mig själv. Men mina frågor berör också många andra människor. På teater scenen gestaltar vi verkligheten och människan med alla sina dimensioner.

Människan bakom maskinerna

Sammanhållningen bland kvinnorna på fabriksområdet var stark trots att de kom från olika håll och talade olika språk och dialekter.

– Bland arbetarna var alla lika. Jag vill lyfta fram människorna bakom maskinerna, deras drömmar och vad de levde för under sin korta fritid. Vad det är att vara människa helt enkelt.

– Pjäsen kräver ingen förkunskap om Oravais fabrik utan den har klassiska och universella teman som kär-

med en nordiskt sval luthersk tro känns den också överraskande på många sätt.

Jag medger att min fördom om amerikanska evangeliska kristna var rit att de är hurtiga evangelister som inte tvekar inför att överfälla vem som helst med de goda nyheterna – oberoende av om den personen är mottaglig eller inte. Efter att ha läst *Ut ur saltkaret* inser jag att kristna världen över har svårt för

att tala om sin tro och känner mer eller mindre fasa inför kravet att "vittna" om hur de själva hittat fram till den smala vägen.

Lyckligtvis tror inte **Rebecca Manley Pippert** att det behöver gå till på det sättet. Tvärtom – hon menar att den personliga berättelsen till och med kan bli ett hinder, i värsta fall en konstruktion som handlar mycket om berättaren själv och ganska lite om Gud.

Den här boken argumen-

terar för att ta reda på fakta och kunna argumentera för sin tro, men den bjuder på mycket mer än så. Allra mest handlar den om att lyssna och om att älska människor vi möter inte bara där de själva står utan också där vi själva står. I själva verket handlar den en hel del om att vi behöver bli människor som har något att erbjuda, och då är uppdraget i första hand att visa att vi själva blivit förvandlade. Det är här den störs-

ta utmaningen ligger, inte i att knacka dörr eller dela ut traktater (evangelisationsmetoder som för övrigt inte är särskilt effektiva).

Nordbo som jag är kan jag ändå tycka att de mer detaljerade råden om hur man närmar sig olika sorters sökare känns främmande. Måste det vara så beräkande? kvider jag.

Jag kan föreställa mig hur författaren skulle svara: Varför inte?

■ SOFIA TORVALDS

▲ **DEN UNGA** Saga (Linn Österberg), Alma (Alexandra Mangs) samt den äldre Saga (Kaija Grannas) gör huvudrollerna. FOTO: OVE LILLAS

▼ **DET VAR** på teatern i Oravais Annika Åman började som skådespelare. Hon har varit med under elva säsonger. I sommar gör hon sin fjärde säsong som regissör och sin debut som manusförfattare.

Om att berätta om Gud

BOK

Ut ur saltkaret

Författare: Rebecca Manley Pippert
Förlag: Libris & Credo 2013

Ut ur saltkaret skrevs i en första version redan år 1980. Den blev en klassiker,

och nu återkommer författaren med en kompletterad och förlängd version. Det är första gången boken översatts till svenska.

Det är lätt att förstå varför den här boken räknas som en av de främsta evangelisationsböckerna på den kristna bokmarknaden. Den är underhållande, förständig och sympatisk.

För mig som vuxit upp

lek, makt, sorg, förluster och livsval. Hur ska man välja i livet? När gör man rätt? Var hör man riktigt hemma? Bli man någonsin nöjd?

Det andliga livet på fabriksområdet fungerar som en kontrast och ett komplement till livet i övrigt.

– Den aspekten kan gå helt förbi vissa åskådare medan andra ser den. Det hårda livet gör att jargongen mellan kvinnorna är hård men humoristisk. I pjäsen finns karaktären Jepo-Fina som hör till Evangeliska Unga och som får ge sitt perspektiv. Sen kontrar någon annan med ett annat.

Annika Åman berördes då skådespe-

larna övade en scen där Jepo-Fina fått dödsbesked från Amerika.

– Då stämmer kvinnorna omkring henne upp i sången *Bred dina vida vingar*. Kvinnorna som är motpoler till Jepo-Fina ställer upp för henne i det tunga och svåra. Jag kopplade sången till min egen farmor och min egen uppväxt. Det blev väldigt starkt för mig.

Hon säger att pjäsen innehåller både allvar och humor. Det andliga behövs där sorg och förluster är en del av vardagen.

– Så är det än i dag fastän många människor säger att de inte tror på Gud. När vi står inför döden eller i svåra si-

tuationer vänder sig många ändå till högre makter. Där har kyrkan fortfarande en plats.

Hon har också överraskat sig själv. – Den humoristiska och mustiga dialogen i min egen text har många gånger överraskat mig. Jag ser mig själv som ganska allvarlig. Jag tror det bottnar i min gudfruktiga och konservativa uppväxt. Jag är något av en Jepo-Fina i grunden och är väldigt starkt präglad av mitt ursprung. Därmed inte sagt att jag inte har en komplex relation till min bakgrund. Jag värdesätter den men samtidigt ifrågasätter jag den. Jag gjorde en tydlig revolt mot min bakgrund i högstadiet. Som bäst håller jag väl på att försonas med den.

Oravais Teater har spelat sommar-teater på Kyrboas i Kimo sedan 1986. I sommar ger teatern fjorton föreställningar fram till den 28 juli. Premiären är i kväll.

”Jag gjorde en tydlig revolt mot min bakgrund i högstadiet. Som bäst håller jag väl på att försonas med den.”

PÅ TVÄREN JOHAN SANDBERG

På historiska vägar

Den senaste månaden har jag gjort två resor inom Finland. Bådaderna har lett till

att jag funnit mig själv på museum och vid minnesmärken över vinterkriget. Nu hör jag

inte till kategorin människor som är intresserade av varken museer eller krigshistoria, men när man finner sig på vägen till Raate hör det väl till att stanna vid museet. Den vägen kör man sannolikt ytterst sällan. Den förbinder Suomussalmi kyrkby med en ned-

lagd gränsbevakningsstation mot gränsen till Ryssland. Det var längs den vägen som de sovjetiska trupperna kom i syfte att nå Uleåborg och skära av Finland på mitten. Men finländarna slog dem tillbaka.

Några veckor senare besökte jag S:t Michel där hu-

vdstaben och Mannerheim befann sig under vinterkriget.

På dessa platser är det inte svårt att rikta ett tack till de unga män som försvarade vårt land då och till Gud som bevarade oss från ett värre öde.

I början av juni läste jag

VÅGA FRÅGA

Tala om begravningen

ANN-SOFI STORBACKA är sjukhuspräst och svarar på läsarförfrågor om tro och liv.

Hur gör man när man gravlägger döda i samma familjegrav? Gräver man upp kvarlevorna av de tidigare döda för att bereda rum för nya avlidna? Jag tycker att det är så obehagligt att jag därför vill kremeras – det är fel att man gräver i kvarlevorna på tidigare avlidna.

HUR MAN vill bli begravd är en mycket personlig sak. Enligt min erfarenhet förbereder sig många för livets slut genom att ta ställning till hur de vill bli begravda. En del vill absolut begravas i en kista, andra vill bli kremerade. Grunderna för beslutet varierar. För vissa människor är de praktiska synpunkterna viktigast, för andra överväger känslomässiga argument. Oberoende av hur man resonerar skadar det inte med saklig kunskap om hur begravningar går till.

I en familjegrav brukar det finnas rum för fler än en kista eller för många urnor. Varje kistgrav har en okränkbarhetstid, som innebär att det måste förflyta ett visst antal år innan det igen är tillåtet att begrava någon i samma grav. Okränkbarhetstiden varierar från församling till församling, den är vanligen 20 eller 25 år. Okränkbarhetstiden handlar uttryckligen om samma konkreta kistgravplats. En del gravar kan vara så kallade djupgravar där det är möjligt att begrava två personer med kortare mellanrum, den ena längre ner i marken, den andra på normalt djup.

Okränkbarhetstiden betyder att man låter de döda som begravts i kistor förmultna i lugn och ro under en längre tid. Riktigt allt bryts ändå inte ner. I gamla gravar hittar gravvårdarna ofta benrester av dem som tidigare har begravts där. Att hitta kvarlevor i samband med gravgrävning är något helt annat än att medvetet gräva upp dem för att ge rum för nya kistor. Vi har inte behövt göra så i Finland, vi har i allmänhet haft rum för rejält tilltagna gravgårdar. I de stora städerna, med begränsade gravgårdar, har det länge varit vanligt med kremeringar. I dag väljer människor kremering också av andra orsaker än utrymmesbrist. Många tänker på sina efterkommande och unnar dem en bekymmersfri gravskötsel efter att de har begravts i en urnlund eller har blivit utströdda i havet.

DET ÄR EN hel kedja av yrkesmänniskor som har i uppgift att ge varje människa en värdig begravning. Som präst är jag en länk i kedjan. För att kunna ge ett sakligt svar på din fråga har jag intervjuat några av mina medarbetare. Både chefen för gravgårdsväsendet i Raseborg, Carita Siltanen, och församlingsmästaren i Ingå, Per-Olof Korander, betonar att gravvårdarna handskas varsamt med kvarlevorna som hittas i samband med grävningen. Alla benrester samlas ihop och läggs tillbaka i samma grav som man har hittat dem i. Man gräver en skild grop för dem på den färdiggrävda platsen. När begravningen är över börjar en ny okränkbarhetstid löpa för just den gravplatsen.

Oberoende av hur du tänker om din begravning är det viktigt att du uttrycker dina önskemål till dina närmaste. När det en gång blir dags har de mycket lättare att sköta arrangemangen om de vet hur du har tänkt dig. Att tänka på sin begravning kan vara ett sätt att ”betänka hur få våra dagar är, för att vi må få visa hjärtan”.

Fråga KP:s expertpanel

I KP:s frågespalt besvaras frågor om tro och andlighet av präster i den lutherska kyrkan. Redaktionen väljer och editerar frågorna. Adressen är redaktionen@kyrkpressen.fi eller Kyrkpressen, Sandvikskajen 13, 00180 Helsingfors. Märk kuvertet ”FRÅGA”.

också om någon som fått en profetia om att Ryssland skulle invadera Finland den 13 juni i år. Det hände inte, men det finns människor som på basis av profetior är övertygade om det kommer att ske en dag.

Det är väl lite som att förutspå dagen för Jesu

återkomst. Skillnaden är ändå att Jesu återkomst är förutsagd i Bibeln. Det är inte ett angrepp på Finland, åtminstone inte lika tydligt.

En positiv aspekt har ändå rädslan för ett nytt angrepp. Den håller dem som känner så aktiva i bön för vårt land. Det är aldrig fel.

BÅDE KONFIRMANDER och ledare släpper loss ordentligt och skakar på höfterna i leken Funky Chicken.

KONCENTRATION OCH lugn råder under lektionerna men när kvällsprogrammet väl börjar hörs endast skratt och muntra rop.

BENJAMIN BAGGER vet att det enda sättet att aktivera konfirmanderna är att själv vara så galen och sprallig som möjligt.

MUSIKEN TYSTNAR aldrig. Småttande ballader och modern pop-musik spelas på ett piano som sällan står orört.

KRISTOFER SÖDERSTRÖM trivs på Karijärvi och är positivt överraskad över att det bjuds på bullar till kaffet varje dag.

SKRIFTSKOLA. – Flickorna skriker helt hysteriskt när de blir bitna av en broms, utbrister konfirmanden Kristofer Söderström. Under en intensiv lägervecka är insekterna det största problemet. Allt annat går som en dans i sommarhettan.

Skriftskolan stavas gemenskap

TEXT OCH FOTO: SARA EKSTRAND

Invid en klarblå och stilla sjö på Karijärvi kursgård pågår ett av sommarens skriftskolläger i Borgå svenska domkyrkoförsamling. Solen står högt på himlen och i dag firar man jul. En konstig idé med tanke på att kvicksilvret redan på förmiddagen stigit en bra bit över 25 °C. På det här lägret är klädkoden shorts och solkräm ett måste.

Inomhus står dörrarna på vid gavel för att korsdraget ska ge lite svalka och konfirmanderna är redo för dagens första lektionspass. Även om morgonen börjat mycket tidigare med hårdrockstoner från Metallmässan lyser sömniga ögon med sin frånvaro. Kaplan **Camilla Ekholm** berömmar årets konfirmander och menar att lägret börjat oerhört bra.

– Det är en positiv grupp och stämningen är mycket fin. Alla har tagit hänsyn till varandra från första början på ett sätt som jag inte upplevt tidigare. Det är verkligen ett lugnt gäng ungdomar som genast sitter tysta som ljus när Ekholm inleder lektionen. Temat är de tio budorden och skrivhäftet fylls snabbt med anteckningar. Samtidigt försöker Ekholm utvidga diskussionen genom att få konfirmanderna att tänka utanför ramarna. Att inte stjäla betyder förstås att inte ta andras saker. Men inbegriper inte samma budord även förståelse och ansvarslöshet? En livlig dialog mellan präst och konfirmander tar fart när diskussionen handlar om oärlighet och sanning. Ekholm frågar dem vad det värsta är som kan hända om man ljuger.

– Om någon har ljugit för en så kan man bli sårad när man får veta sanningen, hörs en röst säga.

– Om alla skulle tala sanning så skulle inte den här världen bli till någonting, säger en kille och får medhåll av ett par andra.

Ekholm höjer på ögonbrynen och för samtalen in på när det är okej att ljuga. En konfirmand säger att ibland är man tvungen att ljuga för att inte sår någon annan.

– Så vita lögner är okej om man vet att den andra blir glad, frågar Ekholm och alla nickar instämmande.

Både ledare och vän

Medan konfirmanderna är upptagna av tro och etik är det hjälpledarnas uppgift att planera dagens lite mer lättsamma program. Speciellt kvällsprogrammet brukar vara en uppskattad del av skriftskollägret. Ute på gräsmat-

”Det är lika roligt varje gång att se hur konfirmanderna utvecklas under lägret och att få hjälpa till med det.”

Karin Karlsson

tan flödar fantasin och utmaningen är att hitta rätt lek för rätt tillfälle. En del lekar är viktiga att ha i början av lägerveckan för att stärka sammanhållningen medan andra är perfekta mot slutet när ingen längre känner sig vilsen och bortkommen. Alla räknar upp flera potentiella lekar vars namn låter mer eller mindre märkliga.

– Go Banana, Funky Chicken, Minkinkelibanaani ...

– Lekar där alla är aktiva är alltid bra. Och tänk på att alltid ha extra lekar, påminner ungdomsarbetsledaren **Joakim Palmén**.

I Borgå har man länge haft ett utvecklat ungdomsarbete och intresset att bli hjälpledare är ofta stort. Palmén är speciellt nöjd med årets kull.

– Hittills har hjälpisarnas arbetsmoral varit enormt hög.

När kvällens aktiviteter är planerade och förberedda smiter hjälpledarna ner till bryggan för att få lite lugn och ro innan det igen är dags för gemensamt program.

– Den viktigaste uppgiften vi har är att vara en bra vän till konfirmanderna och att ha roligt tillsammans så att alla trivs, säger **Jalo Rämö** som är hjälpledare för första gången.

– Dessutom hade vi så roligt på mitt eget läger förra sommaren att jag ville vara med en gång till.

Bredvid sitter **Tiia Laine** och kisar mot solen och håller med.

– Men det är nästan lite bättre att vara hjälpledare nu när man vet lite mer om vad hela skriban handlar om.

Glupska matgäster

En nästintill öronbedövande klockringning signalerar att maten är serverad. För att mätta 36 hungriga konfirmandmagar krävs en hel del mat. Exempelvis går det åt långt över 160 liter mjölk per läger.

– De här konfirmanderna äter ganska bra så häromdagen tog fisksoppan slut. Vi hade beräknat en halv liter soppa per man men det räckte inte långt, säger kocken **Jessica Blomqvist**.

Dagens lunch bestående av kyckling och grekisk sallad räcker ändå gott och väl till för den med kurrande mage. För en del krävs till och med två portioner för att höja blodsockret.

Vid ett matbord sitter ett rutinerat gäng vuxenledare som upprepade gånger varit på läger tillsammans. Två av dem är **Karin Karlsson** och **Benjamin Bagger** som trots sina unga år har varit på fler än tjugo skriftskolläger sammanlagt.

LÄGRETS DAGSPROGRAM gör det inte helt lätt att följa tidtabellen.

– Det bästa är gemenskapen på ett läger. Men det är också kiva att se när skribanditerna får aha-upplevelser. När de inser att det finns något, en Gud någonstans. Man märker verkligen hur skriban öppnar deras ögon.

– Och att se hur de utvecklas, inflikar Karlsson.

Bara under den här sommaren kommer Bagger att hinna vara vuxenledare på fem skriftskolläger i fyra olika församlingar. Och hans tips för att orka vara sprallig och positiv hela vägen igenom är enkelt.

– Man måste ta vara på minsta möjliga paus. Det är jättejobbigt att komma upp på morgnarna men framåt eftermiddagen piggnar jag till ordentligt och springer på hela tiden. Jag är ett tåg med bara en växel. Antingen är jag av eller på.

Matron är snabbt förbi och av ljudnivån att döma är alla mätta och belåtna. Som tack för maten öppnar alla sina luftvägar för att ge ifrån sig ett rungande skrik.

T-A-C-K, TACK, TACK, TACK! Det var gott så evigt ju.

Konstant aktivitet

– Kom ihåg att dricka mer än vad ni har lust med, uppmanar Palmén innan alla rusar iväg för att hinna njuta av fritiden.

Mot eftermiddagen visar den ihållande sommarhettan ännu inga tecken på att avta. En och annan frågar efter huvudvärkstabletter och extra vattenkannor placeras ut. Men trots värmen som skulle kunna få krafterna att sina är aktivitetsnivån hög. Så fort det blir en stund över är det alltid någon som

spelar pingis, fotboll eller något kortspel. Plötsligt inleder ett par killar en svängig variant av Gyllene Tidars gamla hit Sommartider. Både piano, gitarr, bas och trummor hörs ständigt. För det är ett musikaliskt gäng konfirmander som aldrig har tålmod att låta instrumenten stå orörda. Och det låter riktigt bra. Killarna fortsätter jamma och ibland påminner atmosfären om en fest ackompanjerad av akustisk musik.

Vid ett bord är konfirmanderna **Hedi Biström** och **Kristofer Söderström** upptagna med att klistra ihop små texter och teckningar till dagens lägeraffisch. Båda två håller med om att stämningen på lägret är på topp.

– Vi har det jättebra här. Ingen lämnas utanför utan alla har vänner och det är lätt att få nya, säger Biström ivrigt. Framförallt uppskattar hon alla gruppuppgifter och lekar.

– Det är lagom mycket program och det finns alltid något roligt att göra.

Söderström håller med men tillägger att alla bromsar som flyger omkring är mycket irriterande.

– Alla flickor skriker helt hysteriskt när de blir bitna.

En kommentar som genast får Biström att protestera högljutt.

Dagens höjdpunkt

När svetten väl slutat lacka så mycket att en eller två myggor kommit fram är det tid för kvällsprogram. Under en timme hörs ljudliga skratt och snart står alla och dansar som kycklingliknande varelser i leken Funky Chicken. Men hjälpledarnas äss är frågesporten Kasta din hjälpis i sjön. Lydigt radar hjälpledarna upp sig nere vid bryggan. Sedan är det konfirmandernas uppgift att i sina egna smågrupper svara rätt på så många kluriga frågor som möjligt. Vem av ledarna har tränat konstakning? Hur många barn har lägerprästen? För varje rätt svar måste gruppens egen hjälpledare ta ett steg bakåt. Ända tills bryggan tar slut. Det är många glada hejarop som hörs över vattnet när konfirmanderna äntligen får höra plasket. Hjälpledarna har inget annat val än att hoppa i. Det förflyter ändå inte många minuter innan hela lägret är i vattnet med kläderna på. Succén är ett faktum. För som en hjälpledare tidigare under dagens konstatat så är det bästa med skriftskolan samhörigheten.

– Det bästa är sist och slutligen när man får slappna av och hänga med alla. För målet med hela lägret är att få vara tillsammans.

Välkommen till Jakobstad

WILLYS 4400
PS. båtenoveringar och specialbyggen.

Pris fr. 4350€

Valmistaja/myyjä • Tillverkare/säljare
Willys boats
H.BJÖRKMAN KB • hannuwillys.bjorkman@hotmail.com • puh/tel: 040 7536 359

Kivipari
TESTIVOITAJA ★★★★★

Vi levererar:

- Bergskross
- Sand
- Grus
- Fyllnadsjord
- Matjord m.m.

Till salu! *

Dessutom utför vi lastnings-, lyft- och schaktningsarbeten samt väg-, grund- och planentreprenader.

© 7622 130
fax 7622 133

Jakobstads **BILFRAKT** Pietarsaaren **AUTORAHTI**
Bottenviksvägen 55, 68600 Jakobstad

Ring och beställ

TAXI
JAKOBSTAD

06 100 417
01 000 417

JAKOBSTADS ULATAXI

PLÅTLISTER
enligt Era önskemål!

enA
GOLV

BUTIKEN ÄR ÖPPEN
må-fre 8-16

Bottenviksvägen 34-38, Jakobstad
040 152 0592
www.enagolvchoctak.fi

Paul Ström 050-4060888

PG Stone Art

Göran Jäfs 050-3521084

www.pgstoneart.com

Personliga gravstenar
direkt från tillverkaren

ingraveringar och restaureringsarbeten

- självvattnande blomlådor
- bänkskivor
- grindstolpar
- gångplattor
- stenkonst

Kontakta oss när det gäller
* nybyggen * renoveringar * m.m.

Byggservice B. Renlund
Tfn 0500-260 551

HUSMANSKOST
varje dag klockan 11.00-13.00

måndag-fredag... 8,50€
lördag... 10€
söndag... 12€

Salladsbuffé & Take away

HötorgCentret | Köpmangatan 19, Jakobstad | 06-781 9516

Flintstones
SÄLGNING • KÖPNING

Bottenviksvägen 25, Jakobstad
Tfn 0360 541 237 Sols-Ärtid

Sommarrestaurang
PAVIS

Sommarrestaurangen vid havet

- *Lunch *middag
- *räkfton *grillkvällar
- *levande dansmusik
- *brunch

Info/bokn. 06-788 8111
Jakobstad
www.cfhotel.fi

Härliga plastmattor och gardiner till sommarhemmet.
Vi även planerar o syr dina gardiner + gardinstänger finns på lager.

Välkommen in så planerar vi ditt drömkök.

Kantri Design your lifestyle
MOBALPA

OY UNIFLEX AB
www.uniflex.fi

Kyrkoströmsg. 14, JAKOBSTAD,
fn 7248292 (nya Benndak)

Textil SHOPPEN

Styrmanngatan 7,
06-721 0890
Jakobstad. Välkommen

SEMESTER-HANDARBETE!

Nya förpackningar
Vackra sommargardiner och möbler.
Mattyvlar för vävning och vävning.

MARKS
Söndagen 17, Jakobstad
9:30-17, Krukar 10-13:30

Välkommen ut till golfbanan i Pirilö och slå några bollar eller bara på en kopp kaffe och njuta av den fina miljön.

GREENFEE 40€

Medlemsavgift 130€
Spelavgift för nya medlemmar 235€
Ingen inskrivningsavgift

Greencard kurser 150€
medlemskap ingår
kolla hemsidan för mera info

Lunchbuffe 11-15 från 9€

JAKOBSTADS GOLF

Jakobstads Golf
Gamla Pirilövägen 311 06-7230262 www.jpggolf.fi

YAMARIN
Tar dig till sommaren

HETA SOMMAR-ERBJUDANDEN

Den här sommarens köpare av Yamarin eller Yamarin Cross får K-gruppens presentkort som är giltigt i K-gruppens alla butiker. Powered by **YAMAHA**

Kampanj-tiden är 17.6.-31.8.2013

FÖRDEL:

- 44 Side Console – 53 Bow Rider 200 €
- 56 Side Console – 63 Day Cruiser 300 €
- 65 Day Cruiser – 80 Day Cruiser 400 €

Tilläggsuppgifter: www.yamarin.com. Kampanjen gäller inte 42 SC modellen.

NYMOTORS

Vagnsmakarevägen 19, Jakobstad
Tel: 06 781 5000
Fax: 06 724 3986
www.nymotors.fi

Välkommen till... **ÖSTERBOTTENS BÅTVARUHUS**
Vi kan båtar - 15 år i branschen

ÅRETS NYHETER!
SILVER, FASTER OCH FINNMASTER BÅTAR
• TERHI SMÅBÅTAR

VALMÖJLIGHET PÅ MOTOR, välj bland:

MERCURY HONDA
EVINRUDE SUZUKI

WIKRO
March

Nyheter hos oss!

Nya Silver Fox 485 En ledig båt med djurva egenskaper.

Fastner 525 CC En väntad nyhet till säsongen 2013.

62 DC En sportig daycruiser med fina detaljer
- Kom in och se den "med händerna"

FINNMASTER
Silver
FASTER
TERHI
EMT
Kaisla
lip-lap LAITURI
R + Mänsk

Landets största utbud på bytesmotorer och -båtar.

www.wikro.fi
Industrivägen 2, JAKOBSTAD tfn 781 6000. Öppet: vard 9-17.

Aspegrens trädgård & Hembygdsmuseum

Vacker 1700-tals miljö med kulturväxter, djur, guidningar, utställningar, spel, hantverk, kafé

Mesaholmsvägen 1, JAKOBSTAD
06-7243101
www.rosenlund.fi

HETA ERBJUDANDEN UNDER HELA JULI MÅNAD

Vid köp av Kaisla och Ideal RODDBÅTAR och MOTORBÅTAR

2 valfria Baltic flytvästar på köpet

Baltic kvalitets FLYTJACKOR, mjuka och varma
169 €

Populära A-Laiturits hopfällbar BADSTEGE
189 €

Musto SAIL DECK BOOT
49 €
(75 €)
Färgalt: Vit, röd och navy

Regionens nya båtvarehus till er tjänst.
OBS! Öppet också på lördagar hela sommaren.

OceanDealers

BÄCKVÄGEN 13, JAKOBSTAD (mellan Lidl och Biskops)
Öppet: må-fr 9-17, lö 9-14 www.oceandealers.fi

UR EVANGELIET

”Men jag säger er: den som blir vred på sin broder undgår inte sin dom.”

Läs mera i
Matt. 5:20-30.

OM HELGEN

Kärlekens uppdrag

Jesus kom inte för att upphäva Gamla testamentets bud, utan för att uppfylla dem. Därför uppmanar han också oss att följa kärlekens lag.
När vi strävar efter det måste vi också vara redo att avstå från våra egna rättigheter till förmån för vår nästa. Vi måste också vara beredda att älska våra fiender.

RUNT KNUTEN

”Stenarna berättar.”

Rundvandring på Gamla begravningsplan i Vasa ti 9.7 kl. 18.

LUST ATT VARA MITT I SMÖR ÖGAT - NÄR ER FÖRSAMLING HAR NÅGOT EXTRA PÅ GÅNG?

Platsen i högerkryssat ger annonsören synlighet i hela landet, fri utformning och fyrfärg i storlek 81 x 55 mm för bara 150 euro inklusive moms!

Gäller endast församlings- och kyrkligt realiserade annonser.

2 X 55 / PRIS 150 €

INSIDAN

Ansvärlig redaktör:
Erika Rönngård,
(09) 612 615 50,
annons@kyrkpressen.fi

Annonsera i Kyrkpressen!
Björn Sten 0400 012 390, bjorn.sten@kyrkpressen.fi
Leif Westerling 050 329 4444, leif.westerling@kyrkpressen.fi
Jonny Åstrand 050 092 4528, cjcenter@malax.fi

BETRAKTELSEN BJÖRN ÖHMAN

ILLUSTRATION: SONJA BACKLUND

Kärleken ... Kärleken

JESUS SAMLADE FOLKET vid berget och talade till dem. I den så kallade Bergspredikan finns det viktigaste i Jesu undervisning samlat. Dagens läsning av evangeliet är ingen lätt läsning. Vem har inte tappat humöret och blivit ilsken på sin medmänniska och vem har inte talat illa om sin medmänniska eller fört vidare ofördelaktiga och osanna påståenden? Vem har inte låtit sig tändas av begär till en kvinna eller man? Där lagen innebär ett försök att lösa det dagliga livets realitet med konflikt, mobbing, osämja och skilsmässa så skärper Jesus kravet så att ingen kan säga: Jag är inte en sådan människa. Det har jag aldrig gjort.

DEN DRASTISKA BESKRIVNINGEN av ögat som rivs ut för att inte hela kroppen ska hamna i helvetet understryker allvaret i uppmaningen att söka försoning och fred. Det är inte möjligt att ta en omväg förbi det ansvar vi har för livet och medmänniskan. Men vi människor saknar förmåga att möta det totala krav som riktas mot oss och vi riskerar att ge upp.

Lagen skärper Jesus ytterligare med att lite senare i bergspredikan tala om kärleken till fienderna, något vi kan läsa om i dagens episteltext från Romarbrevet. En fiendskap ska du undvika och du ska hjälpa den som är hungrig, törstig och saknar grundläggande trygghet.

En viktig poäng är att Jesus på det här sättet vill motverka skenhelighet. Det går inte att vara from eller kristen om man samtidigt lever i konflikt och osämja med sin medmänniska. Kärleken till medmänniskan och kärleken till Gud kan inte vandra skilda vägar. De går i samma spår. Kärleken till fienden för oss till den obekväma situationen att fiendskap involverar och att ingen kan ställa sig utanför.

DET GÅR ATT FÖRHÅLLA SIG till kärleken som ett krav, en lag och en plikt som vi bör uppfylla. Men en sådan hållning gör oss ständigt olyckliga. Vem kan uppfylla lagens stränga krav? Jesus visar genom skärpningen av lagen att en sådan kärleksuppfattning ligger utanför vår mänskliga förmåga. Den väg som Jesus visar på är kärleken som nåd och gåva. Gåvan hjälper oss att se vår svaghet och oförmåga. Vi kan uppfylla kravet endast genom att öppet motta den förlåtelse och försoning som vilar i den näderika kärleken. Inom gränserna för vår förmåga kan mycket gott uträttas i kraft av sådan kärlek.

Björn Öhman är kyrkoherde i Åbo svenska församling.

#bönetwitter

”Herre hjälp mig söka din vilja.”

Följ Kyrkpressens böne-twitter på sökordet #bönetwitter

HELGENS TEXTER

FÖRSTA LÄSNINGEN
3 Mos. 19:1-4, 11-18

ANDRA LÄSNINGEN
Rom. 12:16-21

EVANGELIUM
Matt. 5:20-30

Sjunde söndagen efter pingst. Temat är ”Kärlekens lag”.

PSALMFÖRSLAG

482, 460, 209, 261, 224 (N), 291.
Psalmerna är valda av Tor Lindgård.

I KLARSPRÅK

Salt omtalas på flera ställen i både Nya och Gamla testamentet. I Bergspredikan kallar Jesus sina lärare för ”jordens salt”.

På Bibelns tid var salt inte enbart en krydda utan också ett viktigt konserveringsmedel för maten. Därför blev saltet också en symbol för det bestående, i synnerhet när man ingick förbund eller avtal.

Saltet har också symboliserat vishet. Vid äldre dopceremonier brukade prästen lägga ett par korn salt i barnets mun.

Källor: Kyrklig ordbok, SvD:s historiebok.

KALENDERN 5-11.7

DOMPROSTERIET

BORGÅ
Sö 7.7 kl. 12: HÖGMÄSSA I DOMKYRKAN Puska, Anderssen-Löf, Tollander
KL. 18: MÄSSA I SVARTBÄCK – SPJUTSUNDS SKÄRGÅRDSKYRKA, Anderssen-Löf, Tollander
TI 9.7 kl. 12: ORGELKVART I DOMKYRKAN Reidar Tollander
TO 11.7 kl. 12: ORGELKVART I DOMKYRKAN Sanna Huttunen
TO 11.7 kl. 14: KAFFEANDAKT I CAFÉ ANKARET, Johan Terho, Reidar Tollander
TO 11.7 kl. 20: SOMMARKONSERT I DOMKYRKAN, Kari Olamaa, violin, Julia Tamminen, orgel

LAPTRÄSK
Sö 7 kl. 12: Friluftsgudstjänst med HHN på Lekstrand i Hindersby, CÅ, VT, Veravoice medverkar med sång. Kyrkkaffe. Taxi
Sö 14 kl. 12: Mässa i kyrkan, prosten Christer Åbergs avskeds-gudstjänst, VT, Cantando. Kyrkkaffe i fh.

LILJENDAL
Högmässa: sö 7.7 kl. 10 i kyrkan. AW/Kerstin Busk-Åberg.
Pastorskansliet: är t.o.m 31.8 öppet må och on kl 9-12, utom 24.6-14.7 då kansliet är semesterstängt. Under denna tid betjänar kansliet i Lovisa på Drottning. 22 kl 9-12 månd-fred. eller per tel. 044 7229200 kl 9-15.
Receptmottagningen på Mariagården: är stängd under diakonissans semester t.o.m. 4.8.

LOVISA
Gudstjänst: sö 7.7 kl. 12 i kyrkan, Blom, Kantola
Sommarcafé: ti 9.7 kl. 13 i församlingshemmet.

PERNÄ
Högmässa: sö 7.7. kl. 10.00 i kyrkan, Minna Silfvergrén, Rita Bergman.
Läsmöte: to 11.7 kl. 18.00 på Våtskär, Minna Silfvergrén, Paula Jokinen.

SIBBO
S:t SIGFRID: Sö kl. 12 mässa Magnus Riska, Anders Ekberg.
Somarmusik i Sibbo: To 4.7 kl. 19:30 i Sibbo kyrka. Helsingin Juniorijouset. To 11.7 19:30 i Sibbo gamla kyrka S:t Sigfrid. Janne Valkeajoki, dragspel. Fritt inträde, programblad 5€.

HELSINGFORS PROSTERI

JOHANNES
www.helsingforsforsamlingar.fi/johannes
Sö 7.7 kl.12: Högmässa i Johanneskyrkan. Busck-Nielsen, Ray, Henricson.
kl.14: Gudstjänst i kolonitradgår-

den i Brunakärr. Busck-Nielsen, Ray, Henricson. Servering.
Må 8.7 kl.13-15: Sommarcafé i Hörnan, Högbergsgatan 10, gatuplanet. Ollberg.
Ti 9.7 kl.10: Sommarutfärd ”Nya stadsdelar i Östra Helsingfors” för anmälda. Start kl.10 från Kiasma.
kl.12: Lunchmusik i Gamla kyrkan.
On 10.7 kl.14: Sommarcafé i S:t Jacobs kyrka. Drumsö.
kl.19: Orgelsommarkonsert. Katariina Järvinen, sopran. Tiina Henke, orgel.
To 11.7 kl.12: Klavertramp i Berghälls kyrka. Temat i år är amerikansk orgelmusik. Efteråt servering och presentation av musiken i kyrkans kapellsal.
Övrigt: Sommarutfärd 13.8 till Fagervik och Westerby Gård. Start från Kiasma kl.10. Pris 25€. Sista anmälningdag 2.8. Päivikki Aho-nen: päivikki.ahonen@evl.fi / 09 2340 7717.

MATTEUS
Matteus hemsida: www.matteus.fi
MATTEUSKYRKAN: Åbohusv. 3
Sö 7.7 kl. 12: högm, Ahlfors, Anders Forsman. Kyrkkaffe.
ÖSTERSUNDOM KYRKA: Kapellvägen 65
Sö 7.7 kl. 10: högm, Ahlfors, Anders Forsman. Kyrkkaffe.
To 11.7 Utfärd till littala Glascen-ter: Start från Matteuskyrkan kl. 9. Guidad tur i glasfabriken och glasmuseet. Lunch i Lasimäen ravintola. Efter lunchen ser vi nai-visternas sommarutställning och avslutar med att besöka de olika butikerna som finns på området. Resans pris är 45 €. Eventuellt förmiddags- och eftermiddagskaffe står var och en för själv. Anm. kansliet senast 5.7 tfn (09) 2340 7300.
To 8.8 Kvällsutfärd till Sjömanskyrkan i Nordsjö:

Avfärd från Matteuskyrkan kl.17. Vi besöker kyrkan där sjömanspräst Jaakko Laasio berättar om verksamheten och håller en andakt. Vi klättrar upp i hamntornet och beundrar utsikten och avslutar med kvällste och smörgås som var och en betalar själv.
Anm. till kansliet senast 5.8 före kl.12 tfn (09)2340 7300.

PETRUS
www.petrusforsamling.net
sö 7.7:
- kl. 10 Högmässa: Munksnäs kyrka (Tegelstigen 6). Byfält, Varho.
- kl. 12 Högmässa: Äggelby gamla kyrka (Brofogdevägen 12). Byfält, Varho.
on 10.7:
- kl. 17.30 Sommarcafé: i Malms kyrka, Markusrummet (Kommunalvägen 1). Ola Byfält.

HELSINGFORS PROSTERI LEKHOLMENS SOMMARPROGRAM.
Gudstjänster:
I juni firas högmässor söndagar kl. 11.00 och veckomässor onsdagar kl. 20.00.
I juli och augusti firas gudstjänsterna i regel på söndag kväll.
Kontaktuppgifter:
Telefon: Holmedare 050-4653410 för holmbor och besökare.
Vägtelefon: 09-6985513 för lägerdeltagare och föräldrar.
Postadress: Lekholmen, Humleuddsvägen 15, 00840 Helsingfors.
E-post: lekholmen@evl.fi (fram till 11.8)

Sommardagar med FKS: 26-28 juli. Lägret för lite äldre ungdomar. Mera info och anmälningar: Facebook.com/Sommardagar
Lekholmens Säsongsavslutning: 10-11 augusti med musik, grillfest etc. Anmäl om ditt deltagande till holmedaren 050 465 3410.
Lekholmens båt-tidtabell fram till 11.8:
M/s Norsö må-lö från Degerö kl. 8.00, 10.00 (kan utebli vid läger), 11.00, 14.30 och 17.30 (ti, on, to även 20.45). Retur kl.10.30, 11.30, 15.00, 18.00 (ti, on, to även 21.15). I Degerö 11.00, 12.00, 15.30, 18.30 (ti, on, to även 21.45). Söndagar från Degerö till Lekholmen 9.00, 10.00, 12.30, 18.00, 19.00, retur 10.30, 13.00, 18.30, 19.30. Biljetter tur retur över 17 år 3,50, 10-17 år 2,00, barn gratis.
Mer info om holmen: www.lekholmen.fi

Församlingarnas samtalstjänst: dejourerar på tfn 01019-0072 (från utlandet +358 1019 0072) varje kväll kl.20-24. En webbase-rad hjälptjänst finns på adressen http://evl.fi/natjour
Användaren behöver inte uppge namn, e-postadress eller andra uppgifter som kan leda till identifiering utan väljer själv en signatur och ett lösenord. Ring eller skriv när Du behöver stöd!

Kampens kapells öppethållningstider:
Kampens kapell är öppet för möten mellan människor och stillhet vardagar klockan 7-20 och under veckoslut klockan 10-18.
Mer info: www.helsingforsforsamlingar.fi

DEUTSCHE GEMEINDE
So 7.7. um 11 Uhr: Abendmahls-gottesdienst (Panzig)

MELLERSTA NYLANDS PROSTERI

ESBO
Högmässa: Esbo domkyrka, Kyrkparken 5, sö 4.8 kl. 12.15. Ertman, Bengts. Kyrkkaffe i klockstapeln.
Musik i sommarkvällen: Esbo domkyrka sö 4.8. kl. 19. Marianne Gustafsson-Burgmann, orgel. Fritt inträde & program. Arr. i samarb. m. Espoon tuomiokirkkoskrk.
De vackraste sommarsalmerna: Kalajärvi kapell, Höstglödsängen

**Juridisk byrå
HENRICSON & KIETZ**

Kungsgatan 7, 10600 Ekenäs, tfn (019) 246 2462

VÄLKOMMEN ATT GÅ BIBELSKOLA I HEMMILJÖ!

PTL DISTANSBIBELSKOLA

"JAG HAR FÅTT ETT ANDLIGT SJÄLVFÖRTROENDE OCH LÄRT KÄNNA BÄTTRE MIN IDENTITET I KRISTUS. JAG ÄR SÅ TACKSAM TILL GUD ATT JAG FICK MOD ATT SÖKA IN PÅ DENNA DISTANSUTBILDNING."

MINNA

UNDERSKÖTERSKA, PINGSTKYRKAN STORFORS

*- bibelskolan för dig
som inte kan flytta!*

PTL MINISTRIES

INFO OCH ANSÖKNINGSHANDLINGAR:
WWW.PTLMINISTRIES.ORG, 0456-411 98,
INFO@PTLMINISTRIES.ORG

Bergvärme?

Fråga oss om pris på borring av energihål och vattenbrunnar ...
då vet du att du gjort en bra affär.

DRILLTEC

044-525 9143 info@drilltec.fi www.drilltec.fi

**PORAUSÄSSÄT
BORRESSET**

**BERGSVÄRME-
BORRNINGAR**

- Välkommen och besök vår nya hemsida!

www.porausassat.fi

- Beställ idag så undviker du sommarens rusning!

Tfn 050 300 9685
info@porausassat.fi

En beställning av oss är ett Ess i ärmen!

SARAH KELLY hade en hälsning till alla som har det tufft: Håll ut! FOTO: HANNA KROKFORS

Alla älskar Sarah Kelly

MUSIK. Hon är lyckligare än hon någonsin varit. Men vägen dit har inte varit lätt. I sitt tidigare äktenskap utsattes hon för misshandel – men musiken blev hennes utväg.

TEXT: JOHAN MYRSKOG

Sarah Kelly är en kristen artist från USA som släppt fyra skivor. Av dem har två blivit Gramminominerade. Hennes röst är en kombination av mjukt och rockigt och hennes musik har jämförts med bland andra **Norah Jones** och **Sheryl Crow**. Sarah Kellys liv är ett starkt vittnesbörd om Guds trofasthet genom svårigheter.

– Jag gifte mig ung med en pastorsstuderande och jag trodde att min dröm om ett fint äktenskap skulle gå i uppfyllelse.

Snart visade det sig att hennes man var aggressiv. Under de sju år de var gifta misshandlade han Kelly regelbundet.

Skivan *Take me away* nominerades för en grammy 2005. Titelspåret fångar hennes desperation och det blev också början på vägen till ett nytt liv.

– Gud visade en utväg för

mig genom att jag fick många spelningar och bara var hemma en dag i veckan. Då kom jag undan våldet, säger Kelly.

Efter en sjukhusvistelse på grund av misshandeln i hemmet vågade hon öppna sig och berätta sanningen för sin familj. Skilsmässan kom som en befrielse.

Sprudlande glädje

Att Sarah Kelly skulle ha gått igenom en så tung process syns inte någonstans på henne. Hons sprudlar av en underbart genuin glädje och energi. Hon berättar att Gud har helet henne fullständigt.

– Jag är så lycklig. Gud är så bra att han tar de brustna delarna och gör någonting ännu bättre än det som var från början, säger hon.

Sarah Kelly är lyckligt omgift med en svensk man och tillsammans med honom leder hon lovsång i Fellowship of the Woodlands i Texas. Det är en församling som består av cirka 17 000 medlemmar.

Lovsången ligger henne väldigt nära hjärtat men även rockmusiken har en stor plats i hennes liv. Det främsta exemplet på det är att den forne Guns N' Ro-

"Gud tar de brustna delarna och gör någonting ännu bättre än det som var."

Sarah Kelly

ses gitarristen **Slash** bidragit med några gitarrsolon på hennes skiva *Where the past meets today*.

– En gång kom en okänd person fram till mig och sa att rock inte passar för en lovsångsledare, berättar hon.

Som svar på det skrev hon *My corner of heaven*, en sång som handlar om rockare i himlen.

– Den har kanske inte direkt någon teologisk grund men jag tror och hoppas att alla vi rockare kommer att samlas i ett litet hörn av himlen där vi tillsammans kan rocka loss med Jesus.

Såren blir ärr

Sarah Kelly uppträdde första gången på Midsummerfestivalen på Pörkenäs lägergård i Jakobstad år 2007. Med sin musik och varma personlighet tog publiken henne till sitt hjärta redan från första tonen. Det är något som Kelly aldrig glömt.

– Ni tog alla emot mig och visade mig en sådan kärlek. Jag är så glad att se er igen och jag vill ha kramar av er alla efter konserten, säger hon till den förväntansfulla publiken då konserten börjar på årets Midsummerfestival.

En länge efterlängtat konsert.

– Ni är så fina, fast ni alla ser ut som om ni ville döda mig efter showen, säger Sarah Kelly och drar ner skrattsalvor och jubel från publiken som av allt att döma kan-

ske ännu inte riktigt kommit igång.

– Då jag spelade här senast gick jag igenom en av de svåraste tiderna jag någonsin haft i mitt liv, berättar hon i ett vittnesbörd från scenen.

Det finns många fuktiga ögon i publiken då Kelly berättat om det som hände henne.

– Till alla er som har det tufft just nu vill jag säga: Håll ut! Ge inte upp! Såren som ni nu bär kommer att helas och Gud kommer att ge er segern över dem. Såren kommer att bli som ärr som i stället för att göra ont egentligen bara ser tuffa ut.

Sarah Kelly skapar plötsligt en stark lovsångsatmosfär och bjuder dessutom in en av ungdomarna som deltagit i hennes låtskrivarworkshop under festivalen att sjunga lovsångsartisten **Chris Tomlins** *How great is our God* tillsammans med henne.

– Jag är så arg på Chris Tomlin. Han har skrivit så många låtar som jag garanterat skulle ha skrivit om han inte hade hunnit före, säger Sarah Kelly med ett skratt.

Tid för alla

Sarah Kelly är noga med att betona att hon vill prata med alla i publiken efter konserten.

– Och jag menar allvar med de där kramarna.

Sagt och gjort. Kön ringlar långt av ungdomar som väntar på att få sina skivor signerade och växla några ord med Sarah Kelly. Hon tar tid för att prata och fotograferas tillsammans med var och en. Det är långt över hundra personer.

Efter nästan en timmes väntande blir det min tur.

– Jag kommer ihåg dig, säger Kelly plötsligt och ger mig ett strålande leende.

Jag fylls av en sådan värme.

INKAST BJÖRN VIKSTRÖM

Stöd som maktmedel

ALLA SKA TRO som jag, annars vill jag inte vara med. Alla ska tycka som jag, annars tänker jag inte understöda verksamheten.

Det här sättet att argumentera förekommer allt oftare i vår kyrka och i vårt samhälle. Vi känner igen det i de utskrivningar som sker när människor uppfattar att beslut eller åsikter inom kyrkan går för långt i liberal eller konservativ eller någon annan riktning.

Samma argumentation har börjat slå rot i förroendeorgan där man beviljar eller stryker understöd till missionsorganisationer främst på basen av deras inställning till utlevd homosexualitet. Frågan om alla människors lika värde i kyrkan är viktig men nu ges den en oproportionellt stor betydelse. I den konkreta missionsverksamheten, som stödet går till, torde den frågan i allmänhet inte påverka arbetet. Även om naturligtvis all slags förnedrande behandling av minoriteter bör motarbetas.

JAG KAN FÖRSTÅ att den som blir besviken över ett beslut vill uttrycka sin protest på något sätt och då är det lätt att ta till ekonomiska påtryckningsmetoder. Men då bör man komma ihåg att ett utblivet stöd drabbar missionsarbetet som helhet.

Jag hoppas att FMS tog beslutet att skicka ut ett homosexuellt par på missionsfältet i glädje över att kompetenta krafter vill ställa sin tro och sin yrkesskicklighet i Guds tjänst. Men jag vill också peka på att FMS inte kunde göra någonting annat: de som är mest meriterade bör anställas. Alla andra missionsorganisationer har också förbundit sig att följa denna linje.

Frågor om vad som är rätt och fel bör i kyrkan bedömas i trohet mot Bibeln och Jesu exempel. Att det i Kristus råder en radikal jämlikhet torde alla vara överens om – på den punkten är ju till exempel Paulus ytterst tydlig. Samtidigt har det genom hela kyrkans historia rätt olika uppfattningar om hur den här radikala jämlikheten ska komma till synliga uttryck i kyrka och samhälle. Förhållandet mellan judar och icke-judar, män och kvinnor, slavar och fria samt frågan om allmän rösträtt har delat de kristna och båda parter har med Bibeln i hand argumenterat för sin sak. Steg för steg har ändå jämlikheten uppfattats gälla inte bara inför Gud, utan också människor emellan.

Diskussionen bör fortsätta inom vår kyrka men inte under hot om ekonomiska sanktioner vare sig åt det ena eller det andra hållet. Kyrkan är inte en förening för likasinnade, utan en brokig skara av försonade syndare som under sin korta tid på jorden sätter sitt hopp till Gud inför framtiden och evigheten. Låt oss behålla fokus: Missionens uppgift är att sprida detta hopp med både ord och handling.

Björn Vikström är biskop.

OPINION INFORMATION

Skicka insändaren till:

Kyrkpressen/opinion
Sandvikskajen 13, 00180 Helsingfors
E-post: redaktionen@kyrkpressen.fi
Fax: (09) 278 4138.

Insändare måste förses med skribentens namn samt för redaktionen bruk även adress och telefonnummer. Anonyma inlägg accepteras endast i undantagsfall.

Obs! Insändarnas längd är högst 1 200 tecken. Redaktionen förbehåller sig rätten att förkorta insändarna. Insänd text returneras inte.

MISSIONÄRER PARTNERSKAP

Vi måste anpassa oss till värdlandets kultur

Kyrkpressen, som jag numera plockar upp på S-märket i Ekenäs, har många intressanta och tankeväckande artiklar. Man får också läsa om trender i den evangelisk-lutherska kyrkan i Finland, både positiva och negativa.

Finska Missionssällskapets beslut att utan offentligt samtal sända ut ett par som lever i registrerat partnerskap väcker allvarliga frågor. FMS informatör Joanna Lindén-Montes försvarar bristen på debatt genom att hänvisa till personuppgiftslagen (KP 25–26). Men nog kan man väl diskutera principer och inte personer i till exempel KP. Men det har inte skett ...

Det är inte min avsikt att diskutera hbtq-problema-

”Jag befarrar att FMS beslut kan innebära att en skugga faller över övriga finländska utlandsmedarbetare.”

tiken. Sådant görs bäst i ett ömsesidigt respektfullt samtal ansikte mot ansikte.

Som mångårig biståndsarbetare menar jag att FMS brutit mot en viktig princip i allt kultur- och språk-överskridande arbete: att inte pracka finländska värderingar på samarbetspartners i andra länder. Att det hand-

lar om finländska värderingar framkommer tydligt i FMS direktör Rolf Steffanssons svar i KP: ”Vid rekrytering följer vi kyrkans linjedragningar och samhällets lagstiftning ... inte finns något hinder för kyrkan att anställa personer som lever i ett registrerat parförhållande.”

I Asien, Afrika, Sydamerika och de södra delarna av Europa finns det ingen större acceptans för utövad homosexualitet. För att kunna möta människor i ett annat land och förmedla kunskap och insikter är det väsentligt att vi förstår och anpassar oss till värdlandets kultur så långt det är möjligt. Respekt för den lokala befolkningen och deras värderingar underlättar vårt arbe-

te. Vår personliga livsstil och våra attityder har en avgörande betydelse för vår tjänst i gränsöverskridande kommunikation. ”Budbäraren är lika viktig som budskapet.”

”Tyvärr har vi inte kunnat handla på annat sätt”, skriver FMS informatör. Jag befarrar att FMS beslut kan innebära att en skugga faller över övriga finländska utlandsmedarbetare och missions- och biståndsorganisationer. Det visar bland annat rapporteringen från FMS missionsfest där fokus hamnade på ett par och allt annat och alla andra glömdes bort.

JAN TUNÉR
Ekenäs

Mixa och Matcha

FRÅGESPORT. Mixa och matcha dina kunskaper i Kyrkpressens frågesport. Vår tjugoförsta tävlande är Peter Nyman. Konstruerad av Jesper von Herten.

MEDTÄVLARE: PETER NYMAN

Namn: Peter Nyman

Ålder: 46

Yrke eller titel: Nyhetsankare och kommunikationscoach.

Hemort: Helsingfors

Favoritidrottsgren och/eller -lag: Fotboll och Arsenal.

Favoritmat och -dryck: Allätare och alldrickare.

Lyssnar helst på: Allyssnare

Rekommendera en bok!: Världens heliga skrifter, i alla fall för mig, med tanke på den där sista frågan.

Skulle vilja resa till: Jordan-runt-resa på minst 80 dagar.

Tråkigaste hemgöret: Dammsugning

Min åsikt om frågesporter: Gillar. Är en fakta- och kunskapsnörd.

Om jag vore en biblisk person så skulle jag vara: Borde förstås vara Petrus.

FRÅGESPORTSRESULTAT: 21/25

ISRAELER & DERAS NISCH

a) Itzhak Perlman	1) Israelisk president
b) Mordechai Vanunu	2) Miljardär, skeppsredare
c) Amos Oz	3) Författare
d) Chaim Weizmann	4) Kärnfysiker, fredsaktivist
e) Sammy Ofer	5) Violinist

Resultat: 5/5

EVENEMANG I SVENSKFINLAND & ORT

a) Tomatkarnevalen	1) Dalsbruk
b) Baltic Jazz	2) Närpes
c) Rowlit	3) Mariehamn
d) Rockoff	4) Pargas
e) Jakobs dagar	5) Jakobstad

Resultat: 5/5

GRUNDÄMNINGEN & KEMISK BETECKNING

a) Kväve	1) S
b) Svavel	2) N
c) Kalium	3) P
d) Väte	4) K
e) Fosfor	5) H

Resultat: 5/5

FINSKA BÖRSBOLAG & HEMORT

a) Konecranes	1) Hyvinge
b) Ponsse	2) Vieremä
c) Olvi	3) Idensalmi
d) Talvivaara	4) Sotkamo
e) Atria	5) Kuopio

Resultat: 5/5

TEXTER & RELIGION

a) Tripitaka	1) Buddhism
b) Tanach	2) Lutherdom
c) Itihasa	3) Islam
d) Shahadah	4) Judendom
e) Konkordieboken	5) Hinduism

Resultat: 1/5

SVAREN:
Israeler & deras nisch: a-5, b-4, c-3, d-1, e-2
Evenemang i Svenskfinland & ort: a-2, b-1, c-4, d-3, e-5
Grundämnen & kemisk beteckning: a-2, b-1, c-4, d-5, e-3
Finska börsbolag & hemort: a-1, b-2, c-3, d-4, e-5
Texter & religion: a-1, b-4, c-5, d-3, e-2

HÄR DELTAR
scouten Sussi Björkman i ett välgörenhetsjippo för att samla in pengar för ett gott ändamål.
FOTO: PRIVAT

Hon jagar guldkornen

Veckans bibelstafett presenterar en scout som sjunger ord från dopbefallningen när åskan går.

TEXT: SOFIA TORVALDS

När Susanne "Sussi" Björkman bläddrar i Bibeln bläddrar hon i en gammal version från år 1917.

– Jag tycker om språket och de traditionella formuleringarna, säger hon.

Björkman är Åbobo, agrolog och jobbar inom statsförvaltningen. Men först och främst är hon scout.

– Scouting är mitt största fritidsintresse och min livsstil. Jag har varit scout sedan 1970-talet.

På fritiden har hon många förtroendeuppdrag, bland annat inom Åbo svenska församling.

Finns det något bibelställe som varit särskilt viktigt för dig?
Gyllene regeln i Matteusevangeliet: Allt vad ni vill att människorna skall göra för er, det skall ni också göra för dem.

Varför har det stället varit viktigt?
Det är en väldigt enkel livsregel som dessutom går bra ihop med scoutlöftet.

Vad säger man i scoutlöftet?
Scoutlöftet lyder så här i sin senaste version: Jag vill älska min Gud, mitt land och mänskligheten, vara andra till hjälp och följa scoutidealerna i mitt liv.

När blev du alla först bekant med Bibeln?

Det var i folkskolans första klasser när vi hade det som då kallades kristendomskunskap. Läraren återberättade bibelberättelserna fritt och jag tyckte mycket om att lyssna till dem.

Senare, i skriftskolan, blev

Bibeln mer bekant för mig. Jag är vad man kunde kalla vardagstroende. Jag är en ganska pragmatisk person med en praktisk syn på livet.

Finns det någon bok i Bibeln du ofta återvänder till?

Ordspråksboken. Den är jätteintressant och där hittar man många guldkorn. Jag brukar titta på källhänvisningar och försöka bilda mig en uppfattning om sammanhanget. Det är roligt att märka hur många av våra ordspråk som härstammar från Bibeln.

Finns det något bibelställe eller någon bok i Bibeln du har svårt för?

Gamla testamentet över huvudtaget innehåller en del knepiga texter. Man ser folk citera jobbiga ställen i sociala medier ibland men det tycker jag kan bli lite orättvist. Det blir fel när ställen visas helt lösryckta ur sitt sammanhang, utan att någon alls förklarar dem.

Läser du Bibeln ofta?

Nej, böcker är egentligen inte min grej. Jag slår upp ställen jag vill kolla upp, men läser inte så mycket utöver det.

Finns det stunder i livet då du haft särskild nytta av något bibelord?

Dopbefallningens sista rader brukar jag sjunga för mig själv: Jag är med er alla dagar, intill tidens ände.

Det är en bra sång att sjunga när man är ensam och rädd, när det är mörkt och åskan går!

Eller när du är ute i en segelbåt och det är åskväder, kanske?

Jo, då också. Vi kallar oss Strandflickor och rör oss både till sjöss och på land. Men när det blir skrämmande situationer och jag kommer ihåg att sjunga *Jag är med er alla dagar* – då går det bra.

Hurdana lägerplaner har du för sommaren?

I juli ska jag på läger i Kristinestad tillsammans med

några kärer från Österbotten och Tammerfors. Det blir mitt trettiofjärde läger. En sommar utan ett scoutläger skulle kännas helt fel.

Det har varit en del debatt kring det kristna inslaget i scoutingen – vad tycker du själv? Kan ateister vara scouter?

Jag tycker att det ska finnas rum för alla inriktningar, också ateister.

Hur stor roll den kristna tron får i scoutkåren beror helt och hållet på kåren. Olika kärer har också olika traditioner. På en del håll är scoutingen en del av församlingens ungdomsverksamhet, på andra håll får tron mindre utrymme.

Vill du avsluta med ett bibelcitrat?

”Vänliga ord är som honung – smakar sött och gör kroppen frisk.”

Bibeln är full med liknande enkla levnadsregler. Men de ska tolkas rätt och placeras in i en helhet. Tolkar man dem för strikt blir det svårt.

Vem vill du ge stafettspinnen vidare till?

Den går till min kurskamrat Yvonne Näsman som jag lärde känna vid Korsholms lantbruksskola i tiderna. Där lärde vi oss bland annat att kastrera smågrisar. Det är sådant en värdinna på en lantgård måste kunna!

Bibel STAFETTEN

Här berättar någon varje vecka om sitt favoritställe i Bibeln. Personen väljer också vem som står i tur att svara.

UTSE BORGÅ STIFTS VACKRASTE PLATS!

Tävla & vinn!

Borgå stift fyller 90 år i år! Det vill vi fira genom att låta er utse Borgå stifts vackraste plats. Det kan vara en plats med kyrklig anknytning: ett bönehus, en fattiggubbe, ett kapell, en begravningsplats, en lägergård – du väljer!

Skicka eller mejla in ditt bidrag före 31.8 och delta i utlottningen av ett bokpaket från Fontana Media! Du kan också gå in på vår Facebooksida och delta i tävlingen.

www.fontanamedia.fi • tfn (09) 612 615 30 • info@fontanamedia.fi • Sandvikskajen 13, 00180 Helsingfors

GRATTIS TILL BOKVINNARNA!

I Fontana Medias utlottning på Missionsfesten och Kulturen vid Ån vann Lena Mäntylä och Johanna Björkstén var sitt bokpaket. Grattis!

Fontana Media